

DARBININKAS

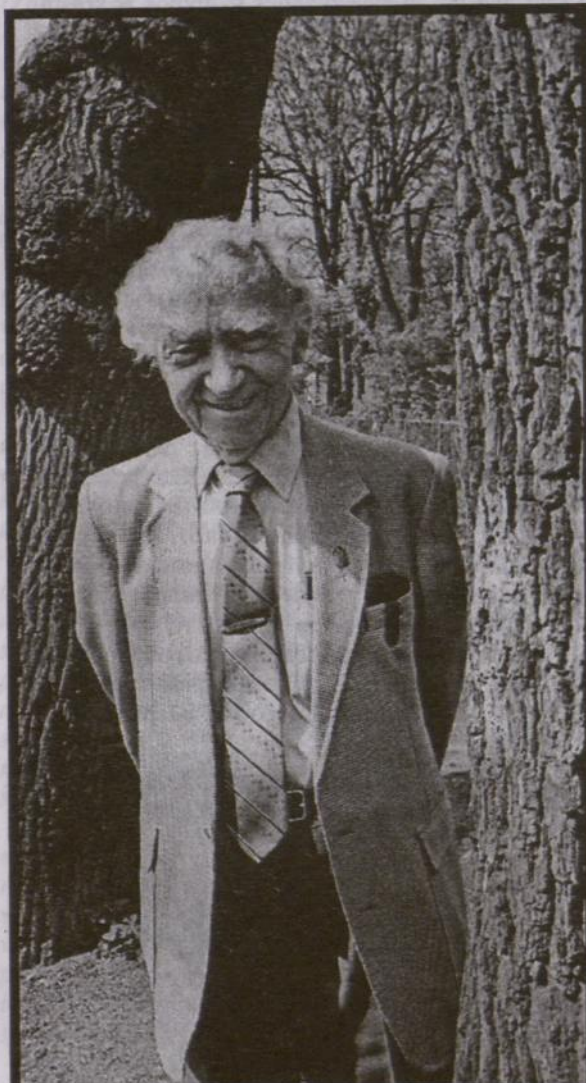
Vol. LXXXVII, Nr. 6

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

August - Rugpjūtis, 2002

Padedu tašką, mano misija baigta...

Juozas KOJELIS

A. A.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS
Lietuvos Dainius

1907.02.02 - 2002.07.11

Los Angeles, CA - Petrašiūnai, Lietuva

JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) vakarų apygarda (pirm. Angelė Nelsienė), atstovaudama visai Amerikos lietuvių bendruomenei, birželio 1 d. Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje suruošė kiek pavėluotą poeto Bernardo Brazdžionio 95-ojo gimtadienio minėjimą ir naujos jo knygos-albumo **“Poetas Bernardas Brazdžionis grįžta į Lietuvą”** sutiktuves. Los Angeles lietuvių buvo pakilę iškilmingai poetą pasveikinti vasario antrąją, jo gimimo dieną, bet nuo tos minties teko atsisakyti dėl jo pablogėjusios sveikatos. Poetas buvo pažadėjęs dalyvauti sausio pabaigoje vykusiame Lietuvių fronto bičiulių politinių studijų savaitgalyje ir tarti žodį Lietuvai bei išeivijai, bet jau nebegalėjo. Kovoti su B. Brazdžionio fizinėmis negaliomis šeimai į talką atėjo vaikystėje “Meškiuką Rudnosiuką” deklamavęs gabus medikas dr. Antanas Nyerges ir jam pasisekė per trumpą laiką sveikatą kiek atstatyti. Lietuvių bendruomenė grįžo prie ankstyvesnio užmojo, ir apygardos pirmininkė skubiai sutelkė veiklesnių bendruomenininkų kolektyvą šventei suorganizuoti. Šventė įvyko, Poetas dalyvavo.

Šių eilučių autorius prieškarinėje Lietuvoje ir tremtyje Vokietijoje B. Brazdžionį pažino iš tolo, tik kaip skaitytojas. Amerikoje tapau bendradarbis ir jo literatūrinių kelionių palydovas. Apie tas keliones Australijoje, Vokietijoje, Amerikoje ir laisvą valstybę atkūrusioje Lietuvoje nemaža esu rašęs. Praėjo 67 metai nuo to laiko, kai pirmą kartą savo akimis pamačiau “gyvą” B. Brazdžionį. Per tą laiką prisimena trys ryškiausi matyti apmąstyti jo susitikimai su Lietuva. Pirmas kartas buvo 1940 m. kovo 4-ąją, Šv. Kazimiero dieną, kai jaunas, vos 33 metų ribą peržengęs poetas, jo paties žodžiais tariant, “kaip dievas Apolonas” įžengia į lietuvių poezijos panteoną, džiūgaujant idealistinės kartos Lietuvai, priima valstybinę literatūros premiją ir išsako savo literatūrinį credo: kūrėjui siužetu turėtų tikti ir karas, ir taika, kaip jam tinka ir gyvenimas, ir mirtis, ir meilė, ir kerštas, ir šliužo tako vingiai, ir kelias herojų. Ar tada buvo bumotojų prieš B. Brazdžionį? Taip, buvo, bet jų nedaug, ir tie patys už kelių mėnesių, Lietuvą okupavus bolševikams, nuėjo tarnauti okupantui.

Po daugelio nebuvimo metų, 1989-aisiais, pirmą kartą atvykusį į Lietuvą B. Brazdžionį tauta triumfuodama sutiko ir kaip poetą, ir kaip rezistentą. Galgi net labiau

(nukelta į 4 psl.)

Seimas birželio 25 d. priėmė Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymą, kuriuo nustatomi tokios informacijos kriterijai ir ribojamas jos skelbimas. Valdančiosios daugumos atstovai tikisi, jog įstatymas padės sumažinti smurtą, pornografiją ir keiksmažodžius žiniasklaidoje. Įstatymo įgyvendinimo priežiūra pavesta Žurnalistų etikos inspektoriui bei, pagal savo kompetenciją, Lietuvos radijo ir televizijos tarybai, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai, Kultūros ministerijai, Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijai, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai. Žurnalistų etikos inspektoriui suteikta teisė įspėti, nubausti administracine tvarka ar net kreiptis dėl baudžiamosios bylos iškėlimo už šio įstatymo pažeidimus. *BNS*

Tiesioginės užsienio investicijos per tris šių metų mėnesius išaugo 2.1 proc., (227 mln. litų) iki 10.889 mlrd. litų. Vienam Lietuvos gyventojui teko 3,136 litai tiesioginių užsienio investicijų. Pagrindinės valstybės-investuotojos buvo Danija (2.011 mlrd. litų, 18.5 proc.), Švedija (1.825 mlrd., 16,8 proc.), Estija (1.124 mlrd., 10.8 proc.), Vokietija (1.037 mlrd., 9.5 proc.) ir JAV (880 mln., 8.1 proc.). *BNS*

Per metus Kauno miesto gatvėse sumontuota daugiau kaip 12 tūkstančių naujų žibintų. Iki metų pabaigos, pastačius dar tris tūkstančius, bus baigtas pirmasis miesto apšvietimo sistemos modernizavimo etapas. Apšvietimo sistemos modernizavimui buvo rengtasi kelerius metus, bet tik pernai iš Pasaulio banko pagaliau pavyko gauti 10 milijonų litų paskolą. Pinigus su 7 proc. palūkanomis Kauno savivaldybė turės gražinti

iki 2013 metų. Naujieji šviestuvai "Sintra" į Kauną tiekiami iš Portugalijoje veikiančios dukterinės Belgijos įmonės. Montavimo darbus atlieka konkursą laimėjusi Telšių įmonė "Vėtrūna". *Kauno diena*

Lietuvos dailės akademija išleido vienatomią, išsamią, naujausiais tyrimais paremtą knygą "Lietuvos dailės istorija". Pasak leidėjų, tai visais atžvilgiais labai vertinga ir svarbi knyga ne tik dailės studentams, dėstytojams, menotyrininkams, bet ir visiems besidomintiems Lietuvos dailė. Daugiau kaip 400 psl. "Lietuvos dailės istoriją" rengė 38 autorių – žymių menotyrininkų kolektyvas. Knyga supažindina su Lietuvos dailės raida nuo priešistorinių laikų (10,000 metų pr. Kristų) iki šių dienų. Apžvelgiami visi svarbiausi epochos meno stiliai – gotika, renesansas, barokas, klasicizmas ir kt. *Elta*

Lietuvos medikai, mokytojai, maistą gaminantys ar juo prekiaujantys asmenys, žaislų gamintojai, kirpėjai bei daugelio kitų profesijų atstovai turės kasmet tikrintis ar neserga tuberkulioze. Išlaidas už periodines medicinos apžiūras ir vidutinį darbo užmokestį darbuotojams už sugaištą medicinos apžiūroms laiką mokės darbdavys, o už sveikatos tikrinimą prieš pradėdant dirbti – pats darbuotojas. *BNS*

Atėnuose gyvenantys lietuviai įkūrė Graikijos Lietuvių Bendruomenę, kuri sieks propaguoti lietuvišką kultūrą šioje Pietų Europos valstybėje. Graikijos Lietuvių Bendruomenės steigiamasis susirinkimas vyko Lietuvos ambasadoje Graikijoje, liepos 17 d. pranešė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai. Susirinkime išrinkta Graikijos Lietuvių Bendruomenės valdyba, kurią šiuo metu sudaro visos septynios Bendruomenės narės. Bendruomenės pirmininke išrinkta Inga Apostolopoulou. Bendruomenė artimiausiu metu ketina įsteigti sekmadieninę mokyklą, taip pat daly-

vauti visuose lietuviškuose renginiuose Graikijoje. Oficialiai įregistruoti Graikijos Lietuvių Bendruomenę ir įsigyti jai patalpas ketinama rudenį. Kiekvieno mėnesio pirmą pirmadienį Graikijos Lietuvių Bendruomenės susitikimai vyksta Atėnų kavinėje "Metropolis". Juose gali dalyvauti visi lietuviai, gyvenantys Graikijoje. Graikijos Lietuvių Bendruomenė pakviesta dalyvauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos ir kraštų Lietuvių Bendruomenių bei Lietuvių Jaunimo Sąjungų pirmininkų suvažiavime, 2002 m. rugpjūčio 11-15 d. Druskininkuose. *BNS*

Gedimino prospekte aptikti archeologiniai radiniai yra naujas Vilniaus istorijos puslapis. Pradėjus Gedimino prospekto rekonstrukciją ir požeminių aikštelių statybos darbus, nuo birželio vidurio čia atliekami ir archeologiniai tyrimai. Pasak šių tyrimų grupės vadovo Gedimino Vaitkevičiaus, pirmieji radiniai leidžia teigti, jog ši teritorija buvo apgyvendinta nuo 15-tojo amžiaus pradžios. Čia stovėjo namai, buvo lydomas metalas, gaminamas varis. Iki šiol manyta, kad minėtos miesto dalies istorija prasideda 18 amžiuje. Užbaigus šios teritorijos archeologinius tyrimus bus ruošiamos rekomendacijos, kaip suderinti miesto plėtros ir paveldo išsaugojimo interesus. *Elta*

A. Balbieriaus nuotr.

Menkavertiškumo šalinimas

Kun. dr. Antanas PAŠKUS

Savęs meilė. Vakaruose, regis, dar tebėra paplitęs požiūris kitų meilę laikyti dorybe, o savęs meilę – nuodėme. Manome, kad tiek, kiek mylime save, nemylime kitų. Savęs meilė ir savanaudiškumas (savimeilė) esąs vienas ir tas pats dalykas...

Tuo tarpu savanaudiškumas ir savęs meilė vienas kitą išskiria. Tarp jų nėra lygybės ženklų. "Savanaudiškumas ir savęs meilė toli gražu nėra tapatūs dalykai. Faktiškai jie yra priešybės", - teigia Erich Fromm (The Art of Loving, 1956). Tiesa, mes esame linkę savęs meilę, tikrą, autentišką rūpinimąsi savimi supainioti su savanaudiškumu ir egoizmu, nors šie dalykai yra labai skirtingi. Egocentrizmas, sakykime, yra liguistas rūpinimasis savimi ir aklumas kitų poreikiams. Savanaudiškas žmogus, domisi tik savimi, visko nori tik sau. Nejaučia malonumo duodamas, o tik imdamas...

Bet ką gi reiškia save mylėti? Kad save mylėčiau, privalau visų pirma save pažinti, žinoti, koks aš iš tikrųjų esu. Mes negalime savęs mylėti, jei nežinome, ką mes turime mylėtina, ir neįsitikiname, kaip sunku yra mylėti savuosius vidaus šešėlius. O vis dėlto, kad save autentiškai mylėčiau, privalau būti tiesus sau ir stengtis sutelkti dėmesį į visus savo komplikuotus vidinės būties aspektus. Betgi telkti į save dėmesį reiškia stebėti, ieškoti, klausiti. Tik radus tinkamą klausimą, atsiranda galimybė atrasti deramą atsakymą...

Savęs meilės ir nemeilės ištakos. Šventraščio mintis: "Mylėk savo artimą kaip save patį" (Mt 22,39) duoda suprasti, kad savęs meilė yra neatskiriamai susijusi su kito meile. Jei taip, tada tie, kurie myli kitus, gebės mylėti ir save. Ir atvirkščiai. "Jei save myli, myli kiekvieną kitą kaip save" (Meister Eckhart)...

Iš tiesų juk meilė yra savęs davimas. Nei pinigai, nei daiktai, nei laimėjimai ar pasisekimai, nei laimėtos premijos nėra meilė. Žinoma, dalijimasis šiais dalykais gali išreikšti meilę. Tačiau nedovanojant savęs, nebūtų tik bandymas nupirkti tai, kas absoliučiai nėra nuperkama - kito meilė. Kol nėra bent kiek savivertės bei savigarbos, nors ir nežymios, meilė negali pasirodyti. Dar toliau. "Jei bendraujama su žmonėmis, kurie savęs nemylė, kad ir kaip mes juos mylėsime, jiems meilės niekada nebus gana, nes jie sau jos nepasisemia iš savęs, iš savo vidaus". (Louise L. Hay, Handbook for the Heart, 1996 p. 117).

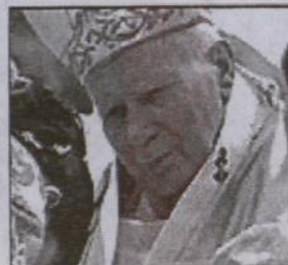
Kaip išmokyti save mylėti. Jei savęs meilė yra visų kitų autentiškų meilės pavidalų šaknis, kyla neišvengiamas klausimas, kaip galiu išmokyti save beatodairiškai mylėti? O savęs meilė, kaip sakyta, yra savivertės pamatas. O save mylėti reiškia save teigti, save gerbti, save vertinti, pasiekti harmoniją tarp angelo ir žvėries mummyse. Kaip tai padaryti, parodys keletas praktiškų sugestijų. Jos remsis ne tik psichologija, bet ir teologija. Mat tikinčiajam tikėjimo objektas esti tvirtas savivertės pagrindas.

Visų pirma reikia pripažinti, kaip sunku save mylėti, o mylėti reikia. Juk mes nieko negalime pakeisti, nebent priimame tai, ką norime keisti. O priimti reiškia nesmerkti ir neteisti. Pasak Jungo, mes negalime savęs nesmerkti ir neteisti, nebent save matome ir priimame tokius, kokie esame. Jis taip pat teigia, kad savęs priėmimas yra moralinės problemos esmė ir viso požiūrio į gyvenimą santrauka. Bet ką gi mes savyje randame ir kaip į tai žiūrime?...

Ištraukos iš kun. dr. Antano Paškaus naujausios knygos "Žvilgsnis į pasaulėžiūrinių aplinką, šventovę, save". Knyga gaunama "Darbininke" (žiūr. skelbimą paskutiniame puslapyje).

Pasaulio Jaunimo Dienos

Š. m. liepos 23-29 d. Toronte, Kanadoje, vyko Pasaulio Jaunimo Dienų šventė, kurioje dalyvavo popiežius Jonas Paulius II, Jaunimo Dienų sumanytojas. Savo ilgą 11-kos dienų kelionę popiežius pradėjo liepos 23 d. atskrisdamas į Torontą, kur išbuvo iki liepos 29 d. Tada kelionę tęsė skrisdamas į Guatemalą, po to į Meksiką. Rugpjūčio 1 d. grįžo į Romą. Tai buvo Šv. Tėvo 97-toji kelionė į užsienį.

Į Torontą suvažiavo apie 220 tūkst. jaunimo (16-35 m.) iš 170 valstybių. Mažiau nei rengėjai tikėjosi. Tai pernai rugsėjo 11 d. New Yorke įvykusių teroristinių įvykių išdava.

Toronte popiežius su jaunimu susitiko tris kartus, neskaitant, kad gausios minios jis buvo sutiktas liepos 23 d. Toronto oro uoste. Bet jis tuojuo vyko pailsėti į bazilijonų vienuolyną, esantį Strawberry saloje.

Pirmą kartą susitiko su jaunimu liepos 25 d. oficialiose sutikimo ceremonijose. Antrą kartą – liepos 27 d. maldų ir giesmių vakare (vespers) Toronto parodų centre Ontario ežero pakrantėje, kur jo laukė 550 tūkst. žmonių minia. Čia buvo pastatyta speciali milžiniška balta pakyla, talpinusi 1,300 žmonių. Virš pakylės dominavo apšviestas geltonas kryžius, aukštesnis už 10 aukštų namą. Šalia kryžiaus sėdėjo Jonas Paulius II. Popiežius paskaitė kalbą stipriu balsu, aiškiai, atrodo žvalus. "Nors popiežius senas, o Jūs jauni", - kalbėjo popiežius, - "bet popiežius pilnai supranta visus jaunimo siekius". Popiežiaus kalbą dažnai pertraukdavo šimtatūkstantinė minia, skanduodama: "John Paul two, we love you"...

Trečią kartą popiežius susitiko su (nukelta į 13 psl.)

Padedu tašką, mano misija baigta...

(atkelta iš 1 psl.)

kaip rezistentą, nes tuo metu lemtinga kova dėl nepriklausomybės buvo kovojama su ypatingu atkaklumu. Apie tą Poeto susitikimą su tauta plačiai informavo visa lietuviškoji žiniasklaida. Pasirodo, kad svetimuose kraštuose praleistas penkiasdešimtmetis B. Brazdžionio nenutolino nuo Lietuvos. Nenutolino, nes visa tą laiką tarp tautos ir Poeto buvo ryšys. Poeto *alter ego*, vaidila Valiūnas, tiesiogiai plačiausia prasme dalyvavo laisvės kovoje. Štai kodėl Lietuva grįžtantį poetą sutiko su meile ir dėkingumu.

Trečias įsimintinas Poeto susitikimas su Lietuva įvyko 2002 m. birželio 1 d. Kalifornijoje, Los Angeles mieste, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Los Angeles – toliau-

Knygos "Poetas Bernardas Brazdžionis grįžta į Lietuvą" viršelis

siai nuo Lietuvos esąs Amerikos žemyno miestas, bet tą popietę Šv. Kazimiero parapijos salėje čia gausiai dalyvavo Lietuvos ir išeivijos rezistentai, rašytojai, dvasininkai, žurnalistai, politikai, valstybininkai, organizacijos ir margaspalvė patriotinė visuomenė. Tai liudija gausūs iš visur atsiųsti sveikinimai, nors šventė buvo rengiama skubotai ir mažai reklamuojama.

Salėje pasirodė ilgos gyvenimo kelionės išvargintas Poetas. Publika jį pagarbiai sutiko. Jis dėmesingai iš klausė specialiai iš Lietuvos atvykusio savo bičiulio poeto Petro Palilionio ir kitų sveikintojų žodžių, kurių, ačiū Dievui, buvo nedaug ir kalbos trumpos. Ypatingai Poetą pradžiugino iš Chicagos atvykęs jaunas talentingas kompozitorius Darius Polikaitis, kuris su pusbroliu Linu duetu atliko B. Brazdžionio žodžiais savo paties sukurtas dainas: "Esi, dangau", "Keleiviai", "Sveikas, Dievo piligrime" (kartu su lituanistinės mokyklos mokiniais), "Aš žinau" ir "Aš čia gyva". Nebuvo pamirštas ir Vytė Nemunėlis – scenoje pasirodė ir visa meškiukų Rudnosiukų šeima. Buvo pristatyta naujoji knyga-albumas "Poetas Bernardas Brazdžionis grįžta į Lietuvą" ir parodyta P. Garnio ir P. Palilionio susukta vaizdajuostė "Vėtrose nepalūžęs".

Pagaliau programos vedėja Poeto dukraitė Dalytė Lovett jautriai žodžiu pakvietė Tėtuką kalbėti. Ji tarė:

"Visus mus Dievas siunčia į šią žemę kokios nors pareigos atlikti – tam tikrą žinią skleisti, dainą dainuoti, meilę padovanoti. Aš noriu savo mylimam Tėtukui pasakyti, kad tavo žodžiai mano širdyje paliko antspaudą, tavo daina šildė mano pasaulį ir tavo meilė apšvietė mano gyvenimo kelią". Dukraitės žodžiai tarsi elektros srovė palietė Poetą. Dalyviai vėl išgirdo senąjį B. Brazdžionio balsą, pajuto jo valios jėgą, nuostabų gyvastingumą. Jis kalbėjo, nusiėmęs akinius skaitė eilėraščius, paėmęs naująją knygą-albumą vaikštinėjo salėje. Kurie žinojome apie jo skausmingą ir šiuo metu neįveikiamą ligą, negalėjome tuo atsistebėti, tačiau jo žodžiuose buvo galima jausti *memento mori* gaidą. Iškėlęs į lietuvių poezijos viršūnę Maironį ir V. Mykolaitį-Putiną, B. Brazdžionis tarė: "Čia padėsiu tašką. Mano misija baigta". Poetas paskaitė tris eilėraščius. Viename iš jų kaip tvirtai tikintis žmogus išsitarė: "Viltį aukščiau nepakilt ir neramų/ Amą imu aš be didelių dramų" ir "Viską palieku už žemės borto/ Omnia mea mecum non porto". Tačiau, net vyraujant tokiai atsisveikinimo nuotaikai, jis girdi "kad žemė tau tarianti amen dar kužda: Pabūk čia, sūnau".

Salėje, pasibaigus programai, Poetas dar ilgokai pabuvo. Daugelis norėjo minutei prie jo prisėsti, gerą žodį pasakyti, sveikatos palinkėti, nusifotografuoti. Kiek jėgos leido, Poetas su visais bendravo.

Lietuvos himnu pasibaigė į Lietuvą sugrįžusio ir niekad iš Lietuvos nepasitraukusio Poeto ir Rezistentų susitikimas su Lietuva svetimame krašte.

Bernardas Brazdžionis su žmona Aldona

Tikėkime savo ateitimį!

Tokiu skambiu pavadinimu pavadinta konferencija vyko birželio 7-9 dienomis, gražiamame gamtos prieglobstyje – Dainavoje, MI. Konferenciją ruošė JAV LB Krašto valdyba, į ją pakviesdama lietuvius iš įvairių Amerikos vietovių. Dalyvavo 30 lietuvių iš Detroito, Houstono, Washingtono, Clevelando, New Haveno, New Yorko, Los Angeles, Chicago.

Konferenciją atidarė Saulius Anušis – vienas iš jos rengėjų. Jis supažindino susirinkusius su konferencijos tikslais ir uždaviniais: kaip Lietuvos Bendruomenė gali padėti visiems lietuviams ir kaip apjungti JAV gyvenančius lietuvius, priklausančius pirmajam, antrajam ir trečiajam emigrantų bangai. Jis pažymėjo, kad Amerikoje yra apie 60 LB apylinkių, kad didesniuose miestuose veikia šeštadieninės lituanistinės mokyklos, susikūrusios tautinių šokių grupės, dainų ansambliai, sporto klubai, skautų, ateitininkų ir kitos organizacijos.

Pagrindinis šios konferencijos tikslas – kaip išlaikyti lietuviybę išeivijoje.

Po S. Anušio pasisakymo visi konferencijos dalyviai trumpai prisistatė. Romualdas Kriaučiūnas, konferencijos organizacinio komiteto pirmininkas, skaitė pranešimą „Lietuvių Bendruomenė: sąjūdis ar organizacija?“ Naujai atvykusiems į Ameriką buvo įdomu ir naudinga išgirsti, kad JAV Lietuvių Bendruomenė prasidėjo kaip sąjūdis 1949 m. birželio 14 d. Žiūrint į visą Lietuvos Bendruomenės veiklą, galime optimistiškai teigti, kad JAV Lietuvių Bendruomenė su mažomis išimtimis yra atsinaujinimo ir papildymo pakopoje. Įsiminė jo pacituoti Broniaus Nainio žodžiai: „Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada. Savo tėvų išlaikytą lietuvių tautos gyvybę, lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume“.

Klausantis Ingridos Bublienės, Clevelando garbės konsulės įvadinės paskaitos „Kas mes esame, kur mes

einame, kaip mes ten nuvyksime“, išgirdome priežastis, dėl kurių visos trys bangos buvo priverstos palikti gimtą šalį, bangų panašumus ir skirtumus, statistinius duomenis. Dalyviai išklausė trijų pasisakymų iš įvairių vietovių „Ką lietuviškoje veikloje turime? Ko trūksta? Kaip ir kur gauti to, ko mums reikia?“

Ypatingai visus sužaudino Jane Cos iš Philadelphijos pasisakymas. Ji pirmos kartos palikuonė, užaugusi

geles Lietuvos Bendruomenės veiklą, jos organizuojamą renginį „Lietuvių dienos“. Los Angeles veikia lituanistinė mokykla, kurioje mokosi apie 150 vaikų, su jais dirba 20 mokytojų. Teatro mėgėjai džiaugiasi „Sambūrio“ pastatytais spektakliais, veikia lietuvių radijo valandėlės.

Pasiskirstę į tris grupes, konferencijos dalyviai aptarinėjo šiuos klausimus: kaip mūsų patirtis atspindi ar prieštarauja tam, ką mes jau girdėjome; kokios galimybės mes matome; kokios galimybės nėra pilnai išnaudotos; ko mes norime?

Konferencijos dalyviai Dainavoje

S. Šimkuvienės nuotr.

mišrioje šeimoje, lietuviškai išmokusi kalbėti šeštadieninėje mokykloje. Jane – tai tarsi įrodymas mums visiems, kaip svarbu žinoti, kas tu esi ir ką gali nuveikti savo tautai, kaip būtina išsaugoti savo tautos papročius, kultūrą.

Valdas Pištys – pats jauniausias Bendruomenės pirmininkas Detroito apylinkėse, trečios bangos atstovas, pasakojo, su kokiomis problemomis tenka susidurti. Paragino visus daugiau pasiaukoti dėl lietuviybės.

Los Angeles atstovas Amantas Ragauskas papasakojo apie Los An-

geles grupėse vyko įtemptas darbas, buvo įvairių nuomonių, disputų, dalyviai aktyviai įsijungė į diskusijas.

Grupių vadovai Liuda Flores, Valdas Pištys, Sigita Šimkuvienė išsakė savo grupių priimtas išvadas. Grupės siūlė, kad būtų atsakyta skirstymo bangomis, nes visi esame lietuviai, nesvarbu kokios bangos. Būtina steigti pagalbos centrus, kur galėtų kauptis naujai atvykę lietuviai, daugiau dėmesio skirti kultūros renginiams, o taip pat ir sportui.

Šeštadienį po pietų kunigas Aloyzas Volskis aukėjo konferencijos

dalyviams šv. Mišias.

Po pietų buvo dar du įdomūs pranešimai: Gedimino Murausko "Ką įvairiose vietovėse galvoja?" ir Aldo Kriaučiūno pranešimas, kurio metu autorius palygino 1989 m. 1996 m. ir 2002 m. prarastų apklausų rezultatus. Buvo lyginamos anketų išvados: interesai, kliūtys, bangų nuomonės. Šiais metais prarastose apklausoje dalyvavo 476 lietuviai.

S. Anužis pristatė Detroite įkurtą pagalbos centrą, jo veikimo principus. S. Šimkuvienė papasakojo apie antrus metus internete veikiančią bendriją "Užjūrio Lietuva", kurią įkūrė trys šaunūs studentai iš Bostono. Joje galima surasti įvairios informacijos apie JAV šiaurės rytų pakrantėje bei visoje Amerikoje vykstančius renginius. Tad dalyviai, vėl pasiskirstę į grupes, toliau sprendė, siūlė, kūrė naujus projektus.

Buvo pasiūlyti tokie projektai: Pagalbos centrų kūrimas prie parapijų; lankstinukas, kuris talpintų savyje teisingą informaciją vykstantiems į Ameriką; bendradarbiavimas su Lietuvos spauda, pateikiant informaciją apie LB veiklą; kultūriniai parengimai; sporto renginiai; Vaikų pasikeitimo programa. Vakare visi susirinko prie Spyglijo ežero, sukūrė didžiulį laužą, dainavo dainas, ėjo ratelius.

Buvo įspūdinga ir nuostabu, kaip greitai visi susidraugavo. Nebuvo jokio bangų pasiskirstymo – tiesiog buvom viena didelė šeima, kurioje yra

visko. Nuo pat pradžios jautėsi ypatinga dvasia ir artumas, visi dalyviai galėjo išsakyti savo nuomonę, kuri buvo išklaudyta, ir į kurią buvo atsižvelgiama.

Kitą dieną buvo išklaudytos Dailios Puškorienės ir Ritos Sakienės mintys "Kodėl reikalinga JAV LB?"

Konferencijos dalyviai paruošė "Konkrečių darbų" programą, pagal kurios principus galės veikti grįžę į savo apylinkes; tikėjimės, kad LB veikla, pasipildžiusi naujomis jėgomis, tikrai suaktyvės.

Dalyviai dėkojo organizatoriams už gerai paruoštą konferenciją, šeiminkėms, vadovaujamoms B. Bublionei, už vaišes.

Buvo priimtas kreipimasis, su kuriuo supažindiname visus skaitytojus.

Gerb. JAV LB tarybos nariai, Mes, susipažinęs ir išnagrinęję Jūsų atliktą veiklą lietuvių bei palaiykty JAV, didžiujamės Jūsų atliktais darbais, pastatytomis bažnyčiomis, centrais, mokyklomis, išsaugota kalba, spauda, kultūra. Norime užtikrinti, kad Jūsų pradėta veikla bus puoselėjama trečios bangos lietuvių.

Bendradarbiaujant ir atsižvelgiant į mūsų kartų skirtumus, ieškome bendro abipusio supratimo, nes mus visus vienija tas pats vienas visiems brangus žodis LIETUVA.

Sigita Šimkuvienė

Worcester, MA

Labdaros renginys

Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos Putname rėmėjai spalio 6 d. sekmadienį, 1 val. p. p. Maironio Parke jų darbams paremti ruošia koncertą ir pietus.

Koncertą atliks gražiabalsių "Vyrų sekstetas" iš Bostono, žinomas ne tik Naujojoje Anglijoje, bet už jos ribų. Jo garsas siekia net Chicagą bei Californiją, o mūsų lietuviškame telkinyje jie dažni ir gerai pažįstami svečiai. Sekstetui vadovauja Daiva

Navickienė.

Lietuviškus pietus pagamins ir visus svečius pavaišins renginio rėmėjos. Dalyvaus ir seselės. Tai pirmas renginys, pradedant rudens kultūrinę veiklą.

Rengėjai, ypač rengėjos, nes jos daugiausia dirba, nieko kito iš Jūsų neprašo, tik pakvieskite draugus, pažįstamus ir patys atvykite į šį gražų renginį kartu su seselėmis šventiškoje nuotaikoje praleisti sekmadienio popietę ir paremti seselių darbus, kurių jos turi apščiui, ne tik čia, Amerikoje, bet ypač tėvynėje Lietuvoje.

J. M.

Monografija apie režisierių ir aktorių

"Scenos" leidykla išleido teatro istoriko, "Laisvosios Europos" radijo žurnalisto Gintaro Aleknonio monografiją "Pakeliui" apie Lietuvos teatro reformatoriumi vadinamą režisierių, aktorių, teatro pedagogą Andrių Oleką-Žilinską.

Andrius Oleka-Žilinskas

Apžvelgdamas 360 puslapių monografiją, A. Olekos-Žilinsko kūrybos žinovas, teatrologas Dovydas Judelevičius sakė, jog humanitarinių mokslų daktaro G. Aleknonio monografijoje režisieriaus kūrybos raida tyrinėjama kaip neišbaigtas, dinamiškas reiškinys. Rinkdamas medžiagą daktaro disertacijai, autorius sukaupe daug archyvinės medžiagos, A. Olekos laiškus. G. Aleknonis saikingai beletrizavo menininko gyvenimą, gana tikroviškai atskleidė prieškario Kauno menininkų kasdienybę.

Aktorius Laimonas Noreika, visa gyvenimą daug bendravęs su A. Olekos-Žilinsko mokiniais, sakė buvęs sužavėtas šia knyga, iš jos sužinojęs daug gražaus ir tikro apie vieną iškiliausių lietuvių teatro kūrėjų. "Tai viena nuostabiausių knygų apie mūsų teatro asmenybes", - džiaugėsi L. Noreika gausėjančia monografių apie Lietuvos teatrą biblioteka.

"Scenos" leidyklos adresas: Gedimino pr. 1, LT-2001, Vilnius.

Elta

Skaitytojai rašo apie "Dabininką"

...Linkiu, kad "Dabininkas" vėl taptų savaitraščiu...
Paramai – 75 dol.

Dr. Konstancija Šimaitienė, Forest Hills, NY

...Džiaugiuosi, kad "Dabininkas" vėl gyvuoja...
Dievas su Jumis... Paramai 375 dol.

Marytė Shalins, Woodhaven, NY

...Thank you for bringing back a "family friend" for many years. It is my one contact with the Lithuanian language... Paramai 25 dol.

Joseph Yuscavage, Manchester, NH

...Kaip malonu vėl gauti "Dabininką". Nors mažesnis, bet tiek pat mielas ir laukiamas... Priedas – 50 dol.

Rita Durickaitė-Moore, Gulfport, FL

...Džiaugiuosi, kad "Dabininkas" vėl pradeda mane lankyti... Geros sėkmės. Paramai – 50 dol.

Violeta Ogden, Pennsboro, WV

...Linkime Dievo Palaimos ir sėkmės. Paramai 50 dol.

Angelė ir Algis Raulinaičiai, Burbank, CA

...Kadangi mano brangus vyras dr. Bronius Mickevičius jau amžinybėje, prašau "Dabininką" siuntinėti mano vardu. Geriausi linkėjimai mielam "Dabininkui"... Paramai – 50 dol.

Genovaitė Mickevičius, Mashpee, MA

...Dėkoju Jums už atgaivintą "Dabininką". Paramai 50 dol.

Antanas Kiveta, Staten Island, NY

...Ačiū už "Dabininką". Priedu 50 dol. išlaidoms ir bendrai Pranciškonų veiklai...

Danutė Izbickienė, Cotuit, MA

...Džiaugiamės, kad "Dabininkas" vėl aplanko mus. Su malonumu jį perskaitome. Paramai – 30 dol.

J. Kontautienė, Centerville, MA

...Kantrybės ir sveikatos... Paramai – 50 dol.

Kun. Z. A. Smilga, Fishers Island, CT

...Geriausi linkėjimai atgimusiam "Dabininkui"... Prenumeratai 40 dol.

Joana Vaičiulaitienė, Bethesda, MD

...Malonu gauti ilgai pražuvusį laikraštį – mūsų miela "Dabininką". Paramai – 75 dol.

Apolonija Andrašiūnienė, Oakland Pk, FL

...Nesvarbu, kad laikraštis daug mažesnis, bet jis man labai patinka... aš visuomet kiek galėsiu paremsiu... "Dabininkas" vienintelis mano draugas, kurį skaitau. Paramai – 150 dol.

Marijona Stukan, San Jose, CA

...Džiugu, kad "Dabininkas" atgimė... Priedas 100 dol.

Marijona Dymšaitė-Ogden, Stamford, CT

Yra daugiau laiškų su prenumeratos aukomis, kurie dėl vietos stokos bus paskelbti rugsėjo numeryje.

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie aukojo 2002 metų "Dabininko" prenumeratai, bet nepridėjo laiško:

Po 150 dol.: Z. Zalsys, Hopewell Jct., NY;

Po 100 dol.: Vida Jankauskienė, Woodhaven, NY;

Po 60 dol.: Benedict Aponavičius, Easton, PA.

Po 50 dol.: Audronė Bartys, Sun City, AZ; Jūratė Vaitkus, Waterbury, CT; Jonas Mikalaukas, Siminole, FL; Felix Misiūnas, Stuart, FL; Sophie Domeika, Rockford, IL; John Starinskas, Belmont, MA; Valentina Barulis, Brocton, MA; John Vigelis, Cherry Hill, NJ; Teresa Mauragas, New Providence, NJ; John Gricius, Pennsauken, NJ; Lijolė Čarnauskienė, Woodhaven, NY; Rita Klybas, Woodhaven, NY; Kazimiera Šventoraitienė, Woodhaven, NY; Francis Matusevičius, York, PA.

Po 45 dol.: Alg. Strazdas, Placentia, FL; Julia Grauslys, Hudson, NH.

Po 40 dol.: Vyt. Radzevičius, Norwalk, CT; Eugene Ažuolas, Myersville, MD; Laimutė Kohansky, Union Beach, NJ; Julia Tamkevicz, Pittsburgh, PA.

Po 30 dol.: Enata Skrupskelis, Chicago, IL; Vladas Armalis, Baltimore, MD.

Po 25 dol.: Milda Kvedaras, Sun City, AZ; St. Liepas, Ft. Collins, CO; Pov. Karosas, New Britain, CT; George Budzeika, Arlington Hts, IL; J. Baužys Chicago, IL; Leonardas Simutis, Evergreen Pk., IL.

Po 20 dol.: Elena Dapsys, Omaha, NE; Jadvyga Savickas, Nashua, NH; J. Orentas, Glen Oaks, NY.

Po 10 dol.: Ant. Musteikis, Olympia, WA.

(bus daugiau)

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame.

Čia dar kartą norime pakartoti, kad vietoj nustatytos prenumeratos mokesčio mes prašome Jūsų savanoriškos aukos. Net jei ją skirsite kitoms pranciškonų vadovaujamoms įstaigoms, Jūsų 2002 m. "Dabininko" prenumerata bus tuojau pratęsta.

"Dabininko" Administracija

Kun. Vytautas Pikturna

DACHAU

4

(pradžia nr. 2)

Jokios dulkės ten negali palikti. Jei bent kiek kas nors ten bus netvarkoj, tai, grįžęs iš darbo, gausi "avansų", o vėliau dar ir "Strafmeldung". Spintas, indus, miegamąjį ir, apskritai visus kampus ne tik kambario seniūnas, bet ir bloko vyresnysis ir "Block-füreris", ir "Raportführeris" ar net pats lagerio viršininkas tikrindavo. Juo didesnis ponas tikrindavo, juo didesnė bausmė nelaimingajam vargšui kliūdavo.

Lygiai dvyliką valandą vėl girdi komandą: "Alle raus", "Zimmerdienst aufgeht's". Vėl galvotrukčiais spruk iš kambario, kad negautum nuo "karaliaus" su jo "skeptru" – lazda.

Lauke, kad ir koks oras būtų, stovi iki pusiau pirmos, kada duodamas ženklas ruoštis, rikiuotis ir su daina eiti į stovyklos aikštę pietinio patikrinimo, kur vėl tie patys vargai, kaip ir iš ryto.

Naujokai buvom vėl gražinti į bloką, kur turėjom SS-ų tarnybos laipsnio ženklus pažinti ir koviškų dainų mokytis. Be dainos – nė žingsnio. Į darbą, iš darbo, į pirtį, iš pirties, aikštėn ir atgal – visus su daina. Jei pastebės kurį nors nedainuojant, tai tuoj pat gausi lupti. Reikėjo tad mokytis. Be to, pats laikas buvo prie kelnių, švarko ir apsiausto prisisiūti kalinio ženklus: eilės numerį ir spalvotą trikampį, pagal kurį visi kaliniai buvo skirstomi į įvairias grupes. Politiniai kaliniai nešiojo raudonos spalvos trikampį, kriminaliniai nusikaltėliai – žalios, darbo vyresnieji – juodos, homoseksualistai – rausvos, emigrantai – mėlynos, bibelforšeriai (religinė sekta) – violetinės. Daugiausiai buvo su raudonu trikampiu paženklintų žmonių, nors nežinia už kokią politiką, tokį ženklą gaudavo nepilnamečiai vaikėzai ir net nuo 9 metų vaikai, kurių Dachau stovykloje buvo keli šimtai. O ir žalias trikampis – kriminalinių nusikaltėlių ženklas – būdavo duodamas už paprastus devizų nusikaltimus. Taip, pvz., žalia "vinkelį" turėjo keli katalikų kunigai, kurie, nepaisydami hitlerininkų valdžios draudimo, pasiuntė į Vatikaną Šv. Tėvui Šv. Petro grašį.

Stovykloje visur, kur tik beeitum, greta pavardės turi duoti ir savąjį eilės numerį, iš kurio buvo galima spręsti apie tai, kaip seniai stovykloje esi. Nuo 1933 iki 1940 metų per Dachau stovyklą perėjo daugiau kaip 100 tūkstančiai žmonių. Nuo tada pernumeravo visos stovyklos žmonės ir pradėjo duoti naujus numerius vėl iš eilės. Bet iki amerikiečių atėjimo didžiausias numeris vėl siekė 164 tūkstančius. Tai parodo, kiek būtent žmonių per šią stovyklą perėjo.

Prisisiuvome tad ir mes tokius numerius.

Nuo to momento tapome tik numeriais, o ne žmonėmis...

Štai jau ir 7 vakaro. Vėl iš visų pusių girdėti iš darbo grįžtančiųjų priverstina daina. Vėl patikrinimas... Grįžimas blokan... Spūstis prausykloj batus nuplaunant... laukimas vakarienės, kaip ir kasdien...

Vakarienės gaudavome tris kartus savaitėje po sriubos litrą, kurioj dantys nieko tirštesnio negalėdavo surasti; keturis kartus duodavo arbatos. Tada pridėdavo dešros, sūrio ar margarino gabalėlį. Duonos visai dienai duodavo 300 gramų. Paskutiniaisiais mėnesiais jos tegaudavome tik 150 gramų. Žinoma, su tokiu maistu neilgai tereikia laukti, kada būsi paleistas dūmais... "Pfaffenblock"...

Neilgai tebuvo "cūgangų" bloke. Po 14 dienų perkėlė mane į kunigams skirtus barakus. Kunigai, kurių tada buvo per 2000, užėmė tris barakus: viename gyveno vokiečiai, o kituose dviejuose – visos Europos tautų kunigai. Patekau ir aš į tą babiloną, kur tada tebuvo tik aš vienas lietuvis. 1942 m. gegužės mėn. Gestapo atvedė kun. Jurgį Parancevičių. Vištyčio kleboną, o 1944 m. dar ir kun. Gedgaudą, Druskininkų kleboną su kun. Stanislovu Puida, Plocko dekanu. Lenkai mane, kaip ir visus lietuvius, sutiko labai maloniai. Tiesa, neilgai trukus, daug kur tos malonės netekau, mat, susidūrėme su politika.

Nors greit pažinome vieni kitų aspiracijas, bet negreit tepabaigėme polemikas, po kurių mes, lietuviai, likome "šovinistai". Mes, mat netroškome Liublino unijos, o Vilnių laikėme Lietuvos miestu. Nors aš pats nė karto tų klausimų neiškėliau, bet stovykloje nesutikau nė vieno lenko, su kuriuos nebūtų tekę tais klausimais kalbėtis. Ir visad girdėdavau tą patį sprendimą: "Lietuva yra maža. Pati viena jokių būdu negali išsilaikyti. Gyvenimas pats verčia ieškoti atsparos taškų. Istorija įrodė, kad Lenkija yra nuoširdžiausias Lietuvos kaimynas. Liublino unija sustiprino Lietuvą ir Lenkiją, todėl ir dabar reikia būtinais susijungti krūvon, vienon valstybėn".

Dar net po 3 su puse bendro gyvenimo metų tos kalbos tęsėsi.

Kad ir kaip ten būtų, nuoširdumas liko visą laiką. Sutikau ir tokių, tiesa, nedaug, kurie ar Kalėdų, ar Naujų Metų, ar Velykų proga linkėdami įvairių linkėjimų, palinkėdavo sugrįžti į namus, laisvon Lietuvon su sostine Vilnium.

Nepaprastai džiaugiausi, kada buvau iš "Zugangs-block" perkeltas į kunigams skirtus barakus. Tiesa, čia gyvenimo sąlygos nė kiek nesiskyrė nuo visos stovyklos gyvenimo, tik čia dvasia kitokia viešpatavo: nebuvo

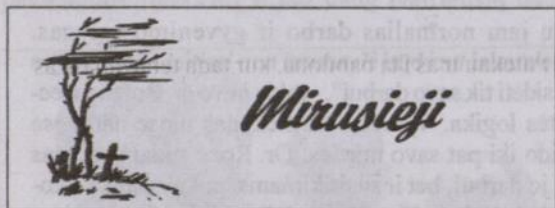
tarpusavio muštynių, plūdimų, vagysčių, keiksmų. Šiaip viskas buvo tas pat, jei dar ne blogiau: bloko viršininkas ir kambarių seniūnai buvo pasiūčiausieji iš visoj stovykloj buvusių. O ir rankas smagias turėjo! Kojos irgi našios buvo! Visi jie, kaip ir visos stovyklos pareigūnai, buvo vienos žinomos partijos arba bent prieš religiją nusistatę žmonės. Tad su visu uolumu jie ir vykdė SS-ų duotus įsakymus: "Muškit, lupkit, kiek galite". Mušė nežmoniškai, nes jau asmeniškai ir ideologiškai buvo nusistatę prieš inteligentus, juo labiau prieš kunigus. Bet Dievas juos nubaudė: ko ne visi budeliai mirė stovykloje įvairių epidemijų metu, o buvęs "Blockältester" B. yra amerikiečių suimtas ir šiuo metu sėdi Dachau buvusioje koncentracijos stovykloje. Šie "ponai" mūsų kitaip nevadino, kaip tik banditais, kretiniais, tabernakulio blakėmis ir kitokiais tos rūšies vardais. Beveik kasdien vakarais liepdavo mums bloko kieme daryti bausmės pratimus. Be to, iki 1943 metų kovo mėnesio tik kunigai turėjo visai stovyklai išnešioti valgį. O darbas buvo nelengvas!... Rytą reikėdavo 20-15 minučių anksčiau už kitus keltis, atlikti visus bendruosius darbus ir visiems rikiuotai bėgti į virtuvę, kur reikėjo čiupti katilus (talpa 50 litrų), o vienas tik viršus draug su dangčiu svėrė apie 30-40 kg. Tokį katilą, žinoma, nešėme dviese, kurių gyvas svoris

irgi ne ką daugiau tesvėrė. Pvz., aš dar, palyginti gerai svėriau – 50 kg, o kun. Prancevičius tesvėrė vos 48 kg. Sunku tada buvo katilus nešioti... O tai tebuvo tik priedas prie visokių kitų darbų, kuriuos teko dirbti.

Kunigai buvo siunčiami į pačias blogiausias komandas, kur darbas sunkus, o darbo priedo (duonos gabalėlis su dešra) neduodavo. Pvz., aš pats patekau į komandą, vadinamą "Gärtneri der Strasse SS". Čia reikėjo dirbti daržuose, kurie buvo prie SS gatvės. Tai didžiuliai laukai, kuriuos reikėdavo apdirbti tik su kastuvu ir grėbliu. Arklių nebuvo, todėl mėsą vežėme, volą traukėme patys. Darbo tempas buvo toks, jog per 3 mėnesius iš 40 ten buvusių kunigų bepaliko vos 17, o visi kiti arba ten pat mirė, arba buvo priskirti prie invalidų, kurių likimas žinomas – krematorijus.

Toks pat darbas buvo ir vadinamuosiuose plantazuose, kur irgi daugumas kunigų dirbo. Čia niekas nepaisė jokių švenčių, nei kaitros, nei bjaurios darganos. Sunkus darbas ir menkas maistas privėdė prie to, kad žmonės valgė įvairias šaknis, žemėje rastas žalias bulves, žoles, sraigės... Gink Dieve, niekam nevalia nusunkinti kokį nors kopūstlapį, ar tai saločių, ar špinato lapelį... už tai buvo skiriamos didžiausios bausmės.

(bus daugiau)

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Gimė 1907 m. vasario 2 d. Stebeikėlių kaime, Biržų apskr. Biržų gimnaziją baigė 1929 m., o Vytauto Didžiojo universitete lituanistikos ir pedagogikos studijas – 1934 m. Redagavo įvairius leidinius, dėstė mokyklose, dirbo "Sakalo" leidykloje. 1944 m. pasitraukė į Vakarus, penkerius metus gyveno Ravensburge (Vokietijoje). 1949 m. persikėlė į JAV. Kurį laiką gyveno Bostone, dirbo Lietuvių Enciklopedijoje visuotinės literatūros skyriaus redaktorium. Persikėlęs į Los Angeles, 1955-1972 m. redagavo žurnalą "Lietuvių Dienos".

Gimnazistas būdamas išleido pirmąją poezijos rinkinį "Baltosios dienos" (1926 m.). 1936 m. išleista jo knyga "Ženkla ir stebuklai" susilaukė "Sakalo" literatūros premijos; už poezijos knygą "Kunigaikščių miestas" Bernardui Brazdžioniui 1939 m. paskirta valstybinė premija, patvirtinusi visuomenei, kad jis tapo įtakingesniu jaunesnės kartos rašytoju. Emigracijoje poeto talentas augo ir kito; iš viso išleista 50 su viršum jo knygų ir poezijos rinkinių, jų tarpe ir knygos vaikams, pasirašytos Vytės Nemunėlio slapyvardžiu. "Meškiuką Rudnosiuką", pirmą kartą išleistą 1939 m., jau skaito 21-ojo amž. vaikai.

Brazdžionis savo poezijoje liečia visa, kas jaudina lietu-

vį, dėl ko jis kenčia ir kovoja, kuo jis tiki ir viliasi, kuo gyvena džiaugsme ir liūdesy, laimėje ir nelaimėje. "Jo kūriniai dainuojami, visokiomis progomis deklamuojami, pradedant nuo mažiausio ir baigiant seneliais" ("Mūsų pastogė", 1961). Kitas kritikas sako "Gausiuose patriotiniuose eilėraščiuose galima dar rasti įvairių kitų jausmų – teisybės ir teisingumo, ilgesio, protesto, nusivylimo, laisvės šauksmo, vilties, nostalgijos, maldos – supintų su Lietuvos ir jos žmonių meile" (J. Grinius, "Aidai").

Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, B. Brazdžionis tapo Poezijos pavasario laureatu, Kauno ir Pasvalio miestų garbės piliečiu, Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto garbės daktaru, buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino Pirmojo laipsnio ordinu. Popiežius Jonas Paulius II apdovanojo poetą medaliu "Pro Ecclesia et Pontifice" ir aukščiausiu Vatikano pripažinimo ženklu – Šv. Grigaliaus Didžiojo Riterių Komandieriaus ordinu.

B. Brazdžionis mirė liepos 11 d. savo namuose Los Angeles, CA. Ilgesnį laiką sunkiai sirgo. Su poetu atsi sveikinta liepos 17 d. mišių metu Šv. Kazimiero par. bažnyčioje Los Angeles, CA. Kūnas karste pervežtas į Lietuvą ir iškilmingai buvo palaidotas Petrašiūnų kapinių Panteone liepos 31 d.

Baigiamė B. Brazdžionio žodžiais, paimtais iš "Aidų" premijuotos jo eilėraščių knygos "Vidudienio sodai" (1961), eilėraščio "Nemirtingoji":

*Ir aš seku tave visu keliu
Tenai, baltais sparnais mane kur moji, -
Ir su tavim lengvai aš mirt galiu
Ir amžiais gyvas būt, Nemirtingoji!*

A.Ž.

Daktarė ROŽĖ

Aldona Žemaitytė

Kas pažįsta filosofijos daktarę Rožę Šomkaitę arba kas yra susidūręs su šia temperamentinga ir ryžtinga, veiklia asmenybe, ją laiko kone šventąja. Tai iš tikrųjų fenomenalus reiškinys tarp lietuvių, linkusių labiau rūpintis savo nei savo artimo reikalais, mokančių apkalbėti, intriguoti, akyse dėtis patikimu draugu, o už akių išdėti į šuns dienas. Rožė Šomkaitė – atvirkščiai, į akis tau pasakys, ką apie tave galvoja, nemeilikaus, bet už jos tiesių, gal net šiurkštų žodžių jausi žmogišką šilumą, rūpestį ir atidumą. Apie tokius žmones sakoma: su juo bėdoje neprapuls.

Dr. Rožė Šomkaitė Lietuvoje ir užjūriuose žinoma kaip talentų ir varguolių vaikų mecenatė. Taip pasakyti galima apie ne vieną žmogų, bet dr. Rožės mecenatystė reiškiasi ypatingai. Ji iš esmės skiriasi nuo tų ponių, paprastai turtingų ir įtakingų vyrų žmonių, labdaringos veiklos, kuri reiškiasi per įvairius labdaros balius ar tikslines rinkliavas. Dr. Rožės veikla plaukia natūraliai iš jos turtingos prigimties, pašauktos pamatyti talentą, jį įvertinti ir apgaubti rūpestinga globa, išvaduojant nuo buitės ir materialinių rūpesčių. Jos atkaklumas, užsispyrimas yra išskirtinis, renkant daiktus, savomis rankomis supakuojant į dėžes ir pakraunant į konteinerius (kaip mūsų užjūrio broliai sako, talpintuvus).

Jaunystėje, studijų metais, priklausydama Lietuvių fronto bičiulių sąjungai, ji gavo gerą dozę idealizmo ir mokėsi iš tokių mokytojų kaip profesorius Juozas Brazaitis, teisininkas Vytautas Vaitiekūnas, dr. Adolfas Damušis. Tai buvo vadai tos generacijos, susiformavusios Lietuvoje, kuri pakylėjo ir krikščionišką mintį, ir krikščionišką veiklą į naują pakopą. Jie rengė tokius manifestus kaip valstybės kūrimo programa „Į pilnutinę demokratiją“, o tai buvo patraukli idealistinės demokratinės valstybės vizija. Įsivaizduoju, kaip ji traukė jaunos protus ir širdis. Ateitininkiškai šūkiei ir nuostatos, gautos iš tėvų, iš mokytojų, iš dvasios vadų, dar sustiprino tą viziją, suteikdamos jai kuo patraukliausių bruožų. Tie, kurie anuomet studijavo svetimos valstybės universitetuose, tik laisvalaikio valandėlę galėjo skirti lietuviybės reikalams. Bet jie, jauni žmonės, tiems reikalams negailėjo nei laiko, nei širdies. Rožė Šomkaitė buvo pavyzdinga savo mokytojų mokinė, o kai kuriais atžvilgiais pralenkė tuos savo mokytojus. Būtent savo dvasinių ir materialinių išteklių atidavimo kitiems prasme.

Kai jau dirbo žymios farmacijos firmos tyrimo institute ir reiškėsi kaip gera bei gerbiama specialistė, daktarė Rožė išigijo namą New Yorko pašonėje, So. Orange, New Jersey valstijoje. Ir tuoj pakvietė jame apsigyventi vieną iš savo mokytojų – Vytautą Vaitiekūną, kad su-

2001 m. gegužės 12 d. Tautos Fondo suvažiavimo metu New Yorke dr. Rožei Šomkaitėi buvo įteikti du žymenys: Lietuvos Nepriklausomybės medalis ir Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ordinas. Įteikė Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. R. Morkvėnas.

Tėv. Pr. Giedgaudo, OFM, nuotr.

darytų jam normalias darbo ir gyvenimo sąlygas. „Intelektualai turi būti išvaduoti nuo buitės rūpesčių, jie turi atsidėti tik savo darbui“, – tokia buvo dr. Rožės mecenatystės logika. Vytautas Vaitiekūnas tuose namuose praleido iki pat savo mirties. Dr. Rožė sudarė sąlygas ne tik jo darbui, bet ir susitikimams, pokalbiams su kolegomis, bičiuliais. Namuose vykdavo diskusijos įvairiausiomis aktualiomis temomis, buvo sprendžiami Lietuvos laisvinimo klausimai.

Po V. Vaitiekūno mirties ji saugojo jo rankraščius ir kitą medžiagą, kol kiti Lietuvių fronto bičiuliai apsiėmė tą medžiagą tvarkyti, sisteminti, redaguoti. Dr. Rožės dėka pasaulį išvydo ir skaitytoją pasiekė trys V. Vaitiekūno raštų tomai „Vidurnakčio sargyboje“ ir „Vidurnakčio dokumentai“. Juose pateikta labai daug medžiagos – statistinės, teisinės, analitinės, apibendrinamosios – ir apie sovietinę Lietuvą, ir apie tarptautinę padėtį „šaltojo karo“ metu, ir apie lietuvių išeivijos veiksmus, organizacijas, jų veiklą. Pagaliau kone po dviejų dešimtmečių (V. Vaitiekūnas mirė 1984 m.), šiomis dienomis, dr. Rožė į laisvą Lietuvą parvežė urną su jo palaikais ir oro uoste perdavė jo šeimai, kuri po Sibiro tremčių gyvena Lietuvoje. Taip baigėsi viena jos mecenatystės istorija.

O antroji? Prof. Juozas Brazaitis tarp frontininkų reiškėsi kaip ryškiausia, intelektualiausia, kryptingiausia asmenybė. Kaip vadas. Jis ne tik redagavo „Darbininką“, žurnalą „Į laisvę“. Jo talentingai plunksnai priklauso daug mokslinių, literatūrinių, politinių studijų ir komentarų. Serganti vienišą profesorių vėlgi glaudė Rožės Šomkaitės namai. Dr. Rožė jį slaugė, iki paskutinio jo atodūsio rū-

pestingai globojo. O po jo mirties Rožės Šomkaitės lėšomis išėjo Juozo Brazaičio raštų šešiatomis. Tai tikras lobis norintiems pažinti ir 1941 metų Laikinąją vyriausybę, ir Tautos sukilimą, ir rezistencinę kovą, ir tautinės tapatybės mąstymus, ir literatūrinių asmenybių portretus.

Šiuo metu dr. Rožė savo namuose globoja dar vieną talentą, Lietuvoje randantį vis daugiau savo minties gerbėjų. Tai psichologas kunigas Antanas Paškus, Amerikoje, o pastarąjį dešimtmetį Lietuvoje leidžiantis vis naujas knygas. Tas knygas jis gali rašyti Rožės Šomkaitės dėka ir jos rūpesčiu leisti Lietuvoje, kur šie veikalai suranda vis platesnę auditoriją tarp studentų, teologijos ir psichologijos specialistų, išprususių, žmogaus psichiniu ir dvasiniu pasauliu besidominčių skaitytojų. Knygos nelengvos savo turiniu, bet patrauklios stiliumi ir labai reikalingos žmogaus vidinio pasaulio – jo pasaulėžiūros, psichologijos, jo sielos – pažinimui.

Rožė Šomkaitė pradėjo rinkti labdarą, dar Lietuvos atgimimo pradžioje, vos tik prasidėjo kelionės į Lietuvą. Ji iš karto prisistatė Lietuvos „Caritas“ organizacijai. Gavo sąrašus žmonių, reikalingų šalpos. (Beje, ji yra Tautos Fondo talkininkė). Grįžusi į Ameriką ėmėsi darbo: rinko ir į Lietuvą siuntė aliejų, riešutų sviestą, makaronus, drabužius, batus, taip pat knygas bibliotekoms bei pavieniams žmonėms ir dar daug įvairiausių daiktų

IŠ „DARBININKO“ ARCHYVO:

Nuotrauka daryta 1947 m. gegužės mėn. garsioje Reino konferencijoje, kurios metu A. Maceina buvo išrinktas Ateitininkų Federacijos tarybos pirmininku (iš d.): pirmoje eilėje – A. Maceina ir tautinis delegatas kan. F. Kapočius; antroje eilėje – V. Vaitiekūnas, V. Natkevičius, V. Vardys ir J. Girnius. V. Maželio nuotr.

įvairiausiems asmenims, kurie anuomet to labai stokojo. Jos globotiniai buvo našlaičiai, neturtingųjų šeimų vaikai, studentai, šiaip žmonės, kai ji matė, kad ta parama jiems yra būtina. Vėliau dr. Rožė susikoncentravo ties mokyklomis, kaimo vaikais. Gavo iš Lietuvos sąrašus mokyklų, kurioms trūko knygų, kompiuterių, žaislų, popieriaus, ir į jas ėmė keliauti siuntiniai: Kalėdų, Velykų ar kurių kitų švenčių proga. Arba visai be progos. Ypač tu siuntinių dar šiandien laukia kaimų vaikai, tėvų neišlepinti brangiais blizgučiais.

Turėdama kelis šimtus adresų (per Kaimo vaikų fondą, kitus fondus), dr. Rožė surenka kompiuterius ar kitus daiktus, knygas į savo namų sandėlį, supakuoja į dėžes, sukauna į talpintuvus ir plukdo per vandenyną į Lietuvą. Anksčiau būdavo, kad tokius krovinius pakeliui pavogdavo, dabar to beveik nepasitaiko. Tik įsivaizduokite: į tokį talpintuvą vienu metu telpa apie 1200 dėžių. O į Lietuvą per metus iškeliauja keli tokie talpintuvai. Dabar dr. Rožė jau turi ir keletą jaunų talkininkų.

Atvykusi į Lietuvą, Rožė Šomkaitė mėgsta pati aplankyti savo remiamas mokyklas, susitinka su vaikais ir mokytojais, su Bažnyčios atstovais ir vienuolėmis seselėmis, „Caritas“ darbuotojomis. Jos dienos čia būna sklidinos darbų, sumanymų, idėjų. Pastaruoju metu pablogėjus regėjimui ji nė nemano lėtinti savo darbų tempo. Lietuvos mokiniams reikia kompiuterių, knygų anglų kalba – Rožės Šomkaitės dėžėse visada būna tokių daiktų.

Dr. Rožė nemėgsta apsilaidėlių, tinginių, nesąžiningų ir bukų žmonių. Tai jos privilegija, nes pati yra veiksmo, dosnumo ir teisingumo žmogus. Šalia karitatyvinės veiklos kaip ateitininkė visuomenininkė ir Lietuvių fronto bičiulių atstovė, ji domisi įvairiais visuomeniniais ir lietuvių dalykais. Šių eilučių autorei su dr. Rože teko susidurti per rūpesčius dėl spaudos. Rožė Šomkaitė buvo tas žmogus, kuris padėjo ant kojų atsistoti ir sustiprėti savaitraščiui „Dienovidis“. Padėjo materialiai ir plėsdama „Dienovidžio“ skaitytojų ratą Amerikoje. Niekuomet nesileido į jokias kalbas dėl viešų padėkų, pagyrų, švelnybių, apskritai šykštėjo žinių apie save ir savo veiklą. Enciklopedijoje apie ją užsiminta vos keliomis informacinėmis eilutėmis, o kitiems ar kitoms skirta po keletą skilčių. Toks yra pavyzdys gyvenimo, visiškai atiduoto kitiems. Visų pirma artimiesiems, paskui idėjos bičiuliams, o galiausiai tūkstančiams nepažįstamųjų, iš kurių, tikėkime, kada nors išaugs Lietuvos ateitis.

Bijau, kad dėl šio savo rašinio užsitrauksiu dr. Rožės rūstybę, nes būsiu nepataikiusi į toną ar padariusi kai kurių netikslumų. Bet rašinio esmė yra teisinga, todėl mano baimė mažėja. Žinau, kad, išoriškai rūstaudama ir gal net bardamasi, dr. Rožė širdyje šypsosi ir draugiškai bei tvirtai spaudžia ranką. Taigi visų – Lietuvoje ir Amerikoje – vardu, vardu tų, kuriuos palietė Jūsų gerumo ir dosnumo spinduliai, ačiū Jums, daktare Rožė. Gyvuokite visų mūsų džiaugsmui ir paguodai.

(Sutrupinta iš „[Laivę“ Nr. 138)

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.*Dalia Radžiūnas,*

43-04 Junction Blvd.,

Corona, Queens, NY 11368.

Tel.: (718) 779-5156

SHALINS**FUNERAL HOME, Inc.**

84-02 Jamaica Ave.,

Woodhaven, NY 11421

*Suteikia garbingas laidotuves
Koplyčios parūpinamos
visose miesto dalyse**Kreipkitės:***(718) 296 - 2244***Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.**Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.***TAUTOS FONDAS****LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.***Aukus siųsti:*

351 Highland Blvd. tel/fax: (718)277-0682

Brooklyn, NY 11207-1910 eLpaštas:TAUTFD@aol.com

Atlantic Express corp.**800-774-SEND 1-888-205-8851****Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ***Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų***I LIETUVĄ, LATVIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ****PICK UP SCHEDULE FOR AUGUST AND SEPTEMBER**

August 7	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 8	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
August 10	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 11	Philadelphia, PA	1-2 pmu
	(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)	
	Baltimore, MD	4-5 pm
August 13	Putnam, CT	2-4 pm
August 20	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 22	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
August 24	Brooklyn, NY	12-1 pm
Sept. 10	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Sept. 12	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Sept. 14	Brooklyn, NY	12-1 pm
Sept. 15	Philadelphia, PA	1-2 pm
	(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)	
	Baltimore, MD	4-5 pm
Sept. 17	Putnam, CT	1-3 pm
Sept. 24	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Sept. 26	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Sept. 28	Brooklyn, NY	12-1 pm

**For more information please call
1-888-205-8851/1 or 1-888-615-2148****Kennebunkporte
lankėsi Vyčiai**

Naujosios Anglijos Vyčių kuopa birželio paskutinėmis dienomis turėjo religinio pobūdžio savaitgalį Kennebunkporto pranciškonų svečių namuose. Dalyvavo apie 85 asmenys. Religinis savaitgalis prasidėjo penktadienį ir baigėsi sekmadienio pietumis. Sekmadienio mišias laikė ir religinio pobūdžio konferencijas pravedė vienuolyno viršininkas T. Jonas Bacevičius, OFM. Taip pat Vyčiams paskaitą turėjo T. Dennis Arambasick, OFM. Dalis vyčių pasiliko dar porą dienų pasidžiaugti gamta pranciškonų vasarvietėje.

Naujosios Anglijos kuopos Vyčiai Kennebunkporte, ME.

Rytinio pakraščio Lietuvių Bendruomenės sporto turnyras

Birželio 1-2 dienomis Philadelphia, PA, vyko Rytinio pakraščio Lietuvių Bendruomenės sporto turnyras, kurį organizavo Philadelphia sporto klubas "Aras" ir JAV Lietuvių Bendruomenė.

Į turnyrą suvažiavo lietuviai iš Bostono, Connecticuto, New Jersey, New Yorko, Washingtono. Džiugu buvo matyti gausią sportininkų šeimą iš Philadelphia. Sportininkai varžėsi dviejose rungtyse - prie teniso stalų ir krepšinio aikštelėje.

Įtemptos krepšinio varžybos vyko mokykloje, net trijose aikštelėse, o varžybas stebėjo nemažas būrys sirgalių. Varžybose dalyvavo 24 krepšinio komandos. Daug dėmesio susilaukė mažieji Philadelphia krepšinininkai. Stebėdami jų žaidimą, visi džiaugėsi - auga puiki krepšinininkų pamaina.

Kova dėl kamuolio tarp Philadelphia "Aro" ir New Yorko LAK vyrų A gr.

Aštriausios kovos vyko vyrų B grupėje, nes dalyvavo daugiausia komandų: Philadelphia "Aras", New Jersey "Liepsna", New Yorko LAK, Lakewoodo "Statyba" bei Connecticuto ir Washingtono, DC, komandos. Washingtono komandoje žaidė Lietuvos ambasadorius JAV Vygandas Ušackas ir Tarptautinio

valiutos fondo direktoriaus patarėjas Stasys Kropas. Šioje grupėje pirmą vietą iškovojo New Yorko komanda, išplėšusi pergalę prieš Washingtono komandą, kuri liko antra. Trečią vietą užėmė Connecticuto krepšinininkai.

Jaunių A grupėje rungėsi Philadelphia "Aras" ir New Yorko krepšinininkai. Laimėjo Philadelphia "Aras".

Įdomios varžybos vyko Senjorų grupėje, dalyvavo tik dvi komandos - Philadelphia ir Connecticuto. Abu susitikimus laimėjo Connecticuto senjorai.

Stalo teniso varžybos vyko Lietuvių namuose. Jose dalyvavo Philadelphia, New Yorko, Connecticuto sportininkai. Moterų grupėje pirmą vietą iškovojo Sigita Šimkuvienė, CT, antrą - Sonata Petravičiūtė, NY, trečią - Joana Gaiželytė, PA. Vyrų grupėje nenugalimas buvo Petras Sevelkovas, antras - Ramūnas Gauba, trečias - LR gen. konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvėnas. Vyrų dvejetainio rungtyje stipresni buvo R. Gauba ir dr. R. Morkvėnas, įveikę P. Sevelkovą ir D. Didžbalį.

Šeštadienį, po varžybų, penktą

valandą po pietų, buvo laikomos mišios Šv. Andriejaus bažnyčioje, o vakare, septintą valandą, organizatoriai visus sukvietė į Lietuvių namus. Philadelphia šeimininkės vaišino susirinkusius koldūnais, saldumynais. Nors ir pavargę po varžybų, visi sukosi ir šėlo šokių aikštelėje. Dainius Didžbalis su savo padėjėjais linksmino susirinkusius iki vėlomos. Sekmadienį vyko paskutiniai varžybų susitikimai. Visi nugalėtojai buvo apdovanoti atminimo medaliais.

Sporto turnyro organizatoriams Rimui Gedeikai, Pranui Gvildžiui,

Stalo teniso vyrų dvejetainio nugalėtojai (iš k.): Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. R. Morkvėnas ir R. Gauba

sporto klubo "Aras" pirmininkei Kristinai Volertienei, Philadelphia Bendruomenės pirmininkui Vytautui Bagdonavičiui ir gausiam būriui jiems talkinusiems dėkojame už gerą turnyro organizavimą, už nuoširdų priėmimą.

Sigita Šimkuvienė

Pasaulio Jaunimo Dienos

(atkelta iš 3 psl.)

Jaunimu liepos 28 d., vadovaudamas mišioms, kurios užtruko dvi su puse valandos. Jos vyko buvusioje kariuomenės bazės aikštėje po atviru dangum. Naktį lijo, bet įvažiavus "popeмобиiliui" į aikštę, lietus sustojo ir vėliau pasirodė saulė. Čia susirinko 800 tūkst. žmonių. Popiežius kalbėjo: "Jaunime, ateitis yra Jūsų rankose ir širdyse... Dievas patiki Jums užduotį

dirbti su Juo kartu, kuriant meilės civilizaciją"... "Plyta po plytos žmonių mieste statykite Dievo miestą"... Prisiiminė ir Katalikų bažnyčioje pergyventą skandalą. "Žala, kurią padarė kai kurie kunigai pažeisdami jaunimą, kelia mums didelį nuliūdimą ir verčia išgyventi gėdą"... "Tačiau prisiminkite tuos daugumą, kurie dega vieninteliu noru tarnauti ir daryti gerį"...

Popiežius pranešė, kad kita Pasaulio Jaunimo Dienos šventė įvyks 2005 m. Koelne, Vokietijoje. a.ž.

Darbo Dienos šventė – rugsėjo 2 d.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys yra klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 val. popiet iki 4:45 val. popiet. Išpažintį galima atlikti lietuvių arba anglų kalbomis.

Lietuviškos mišios yra aukojamos kiekvieną sekmadienį 11:30 val. ryto.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos nariai turi susirinkimus kiekvieną mėnesio paskutinį sekmadienį parapijos salėje po 11:30 val. lietuviškų mišių. Sekantis susirinkimas, po vasaros pertraukos, įvyks rugsėjo paskutinį sekmadienį. Nariai mažėja, todėl naujai atvykusieji yra kviečiami įsijungti į šią kuopą. Vyčių tikslas yra "veikti Dievui ir Tėvynei".

Apreiškimo par. žinios

Mūsų parapijos **metinė gegužinė** šiemet įvyks **rugsėjo 8 d.**, tuoju po 10 val. lietuviškų mišių parapijos apatinėje salėje ir automobilių pastatymo aikštelėje. Skanus maistas, pyragai, atgaiva, mini loterijos, lietuviška muzika. Visi kviečiami atsilankyti.

Dariaus ir Girėno skrydžio 69 metų sukaktis buvo paminėta liepos 14 d. Po mišių parapijiečiai nuvyko prie Dariaus ir Girėno paminklo Lituanica Square Union Ave., Williamsburg, NY. Buvo padėta gėlių. Dr. G. Kumpikaitė, LB NY apygardos pirm., tarė žodį apie šiuos du Lietuvos didvyrius. Dalyvavo arti 30 žmonių.

Šis "Darbininko" Nr. 6 išsiunčiamas rugsėjo 10 d. Sekantis - Nr. 7 numatytas išsiųsti rugsėjo 10 d.

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Rugpjūčio 2–19 d. – išipareigojimai Lietuvoje, PLB pirmininkų posėdžiai Druskininkuose.

Spalio 13 d. – LKR Šalpos metiniai posėdžiai, Putnam, CT.

Spalio 14–18 d. – Lietuvių kunigų seimas ir metinės rekolekcijos, Putnam, CT.

Spalio 27 d. – Lietuvių Šv. Jurgio parapijos 200 metų jubiliejus, Philadelphia, PA.

Lapkričio 10–15 d. – JAV vyskupų konferencijos posėdžiai, Washington, D.C.

Ateitininkų sendraugių poilsio savaitė šią vasarą ir vėl įvyks Tėvų pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, ME, **rugpjūčio 10–17 dienomis**. Programoje numatyta: dr. Frances Kavaliauskaitės koncertas, Čiurlionio kūrinių koncertas ir kt. Numatyti paskaitininkai: Paulius Jurkus, kardiologas dr. Vidas Nemickas, Laima Šalčiuvienė, prel. A. Kontautas ir kiti. Organizuotos programos vyks vakarais, o dienos metu dalyviai galės aplankyti gražesnes Maine valstijos vietas ir pasigėrėti jūra.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pavasario/vasaros vėjus buvo užbaigtas birželio 30 dieną. Atsimainymo parapijos salėje Lietuvos Vyčių susirinkimo metu ištraukiant laiminguosius loterijos biuletėlius. Dovanos teko: pirmą vietą, Aldonos Shumway (Worcester) dovana – 600 dol. laimėjo A. Aistis iš Temple Hills, MA; antrą vietą – 18 k. auksinį perlo žiedą, anoniminės aukotojos dovana, laimėjo L.T. Staboris iš Linden, NJ; trečią vietą – 250 dol. anoniminio aukotojo dovana laimėjo M. Pietz iš Mount Vernon, NY; ketvirtą vietą – 150 dol., taip pat anoniminio aukotojo dovana laimėjo E. Sužiedėlis iš Abington, MA. Iš loterijos LK Religinė Šalpa pelno padarė arti 11,000 dolerių.

Už a. a. Vytauto Šventoraičio sielą 26-jų mirties metinių proga mišios buvo aukotos Pranciškonų koplyčioje, Brooklyn, NY, rugpjūčio 8 d. Užprašė žmona Kazimiera.

Valdas Adamkus, Lietuvos Respublikos prezidentas, su palyda atvyksta į Jungtinių Tautų pilnatinės sesiją ir viešės New Yorke ir apylinkėse rugsėjo 10–13 dienomis. Rugsėjo 11 dienos metu dalyvaus New Yorko miesto mero rengiamose tragiškų įvykių prisiminimų metinėse įvairiose miesto dalyse. Vakare – 6:30 val. atvyks į susitikimą su lietuviais, kuris numatomas Union Congregational Church patalpose, 114th. St. ir Jamaica Ave., Richmond Hill, New York. Susitikimą rengia Lietuvos konsulas ir LB New Yorko apygarda. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami. Visi kviečiami dalyvauti. Rugsėjo 12 d. prezidentas dalyvaus Jungtinių Tautų pilnatinės sesijoje; turės įvairių kitų susitikimų. Pratomas susitikimas ir su New Jersey lietuviais. Prezidentą lydės didelė verslininkų delegacija. Rugsėjo 13 d. išvyks iš New Yorko.

Dr. Rimantas Morkvėnas, Lietuvos Respublikos gen. konsulas New Yorke, praleido atostogas Lietuvoje liepos 23 – rugpjūčio 9 d.

Aleksandras Vakselis, buvęs newyorkietis, dabar gyvenąs St. Pete Beach, FL, prieš mėnesį buvo sunegalavęs. Po sėkmingos operacijos jau grįžo į namus ir sveiksta žmonos Irenos globoje. A. Vakselis 17 metų buvo LB NY apygardos pirmininkas, visuomenės veikėjas, ilgametis "Darbininko" bičiulis ir rėmėjas. Linkime jam greitai pilnai stiprėti.

Dr. Irena Vaišvilaitė, anksčiau dėsciusi Vilniaus universiteto istorijos fakultete, o dabar Laisvosios Europos radijo Lietuvių tarnybos Prahoje, Čekijoje, bendradarbė, tris savaites atostogų praleido Amerikoje. Aplanke "Darbininko" redakciją, Religinės Šalpos įstaigą, pranciškonų vienuolynus Brooklyne ir Kennebunkporte.

Birutei Jasaitienei, humanistei, filantropai, nenuilstamai įvairių lietuviškų organizacijų, įskaitant JAV ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenių Kultūros, Švietimo ir Socialinių reikalų tarybas, talkininkei, skiriama 2002 m. Balzeko Lietuvių kultūros Metų žmogaus premija.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

*Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJINĖ KOMISIJA.*

AUKOS KRETINGOS PRAN- CIŠKONŲ "Rūpestėlių" labda- ros valgyklai:

**A. A. inž. Broniaus Garunkš-
čio atminimui aukojo:**

Pereitame "Darbininko" numeryje buvo paskelbti 6 aukotojai. Dabar dar papildomai gautos šios aukos "In Memory of dear friend and colleague":

100 dol. – Ogden Beeman, Portland, OR;

100 dol. – Paul H. Gilbert, Edmonds, WA;

100 dol. – Joan B. Yim, Washington, DC.

Iš viso **a. a. Broniaus Garunkš-
čio atminimui** Kretingos labdaros valgyklai suaukota **1,460 dol.**

AUKOS KRETINGOS PRAN- CIŠKONŲ "Rūpestėlių" val- gyklai:

Peter Kiskūnas, Lewiston, ME, aukojo **200 dol.**;

Laima Plateris, Bethesda, MD, Šv. Antano garbei aukojo **600 dol.**;

Teklė Bogusas, Boston, MA, aukojo **100 dol.**;

Aniceta ir Vincas Stakniai, Stuart, FL, aukojo **100 dol.**

Kazimieras Matonis, Sun City, AZ, aukojo **20 dol.**

Aldona Dowski, Porthsmuth, RI, aukojo **50 dol.**;

Leokadija Milukienė, Plainwiew, aukojo **30 dol.**;

Stella Gendrolis, Braintree, MA, aukojo **45 dol.**

Darius Lenciauskas, Linden, NJ, aukojo **30 dol.**

Dalilė Polikaitienė, Westlake Village, CA, aukojo Pakutuvėnų sodybai **50 dol.**

SKELBIMAI

A. a. Aleksandro Žukienės (LKRŠ direktorės Rūtos Gudalienės motinos), mirusios birželio 13 d., šviesiam atminimui **LK Religinei Šalpai aukojo:**

100 dol. – Henrikas ir Ilona Laučius; po **50 dol.** – Dr. ir Mrs. M. Guantez, A. ir V. Jankauskas, Mr. ir Mrs. R. Markey; V. ir V. Matusaitis, R. ir D. Morse, Kathy Sekowski, A. ir R. Vedeckas, Melinda Vollmer; **30 dol.** – Elena Augulis; po **25 dol.** – Eva Adler, G. ir S. Klimas, J. ir B. Ruiz, Ch. ir J. Senken; po **20 dol.** – V. Malakas, Blanche Lewis, Eugenia Praleika; po **15 dol.** – G. Ir H. Christie.

LK Religinės Šalpos vadovybė reiškia dukrai Rūtai Gudelienei gilią užuojautą, o visiems aukotojams nuoširdžią padėką.

Siūlomi geri darbai moterims vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo **350 dol.** iki **450 dol.** savaitei. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai: (718) 894-1352.

Reikalingi vairuotojai, turintys Class A-CDL. Tel.: (718) 707-3444.

Vilkiukai, sv. Tomas Lora ir vyr. sk. Nida Angeliadis

LSS New Yorko skaučių ir skautų "Neringos" ir "Tauro" vietininkija

2002 m. birželio 8 d., Viešpaties Atsimainymo parapijos Maspeth bažnyčios salėje įvyko veiklos atgaviniavimo sueiga.

Sesės veikia "Birutės" draugovėje, broliai veikia "Šarūno" draugovėje. Šiam vienetui vadovauja: vyr. sk. Nida Angeliadis, vyr. sk. Audronė Razgaitienė, sk. Vytis Tomas Lora.

Sueigą pradėjo kun. V. Volertas su malda. Dalyvavo 22 sesės ir broliai, jų tėveliai ir svečiai.

Šioje sueigoje paukštyčių įžodį davė: sesė Antanina Belzer, sesė Emalina Glinskaitė. Vilkiukų įžodį davė: brolis Matas Angeliadis, brolis Alis Dičpinigaitis, brolis Matas Šližys.

Įžodį pravedė vs. R. Česnavičienė, vėliavininkė s. I. Vilgalienė.

Vilkiukų ir paukštyčių gretose tik įstoję yra: Nika Norvilaitė, Vainius Glinskis, Linas Razgaitis, Rytis Sidabras. Brolių vadovas sv. Tomas Lora į skautų gretas priėmė kandidatus: Dovilą Bukauską, Tomą Dičpinigaitį, Simą Glinskį, Gintą Norvilą, Gediminą Pliurą, Andrių Valiūną, Kasparą Vilimą, Jurgį Savaiką.

Skautams kandidatams buvo įteikta: uniformai vėliavėlė – trispalvė, virvelė ir LS Brolijos skydelis. "Neringos" ir "Tauro" vietininkija sumokės šių metų nario mokesį visiems New Yorko skautams. Sveikiname paukštytes ir vilkiukus, davusius įžodį ir naujai įstojusius skautus. Sueiga

buvo baigta giesme "Ateina naktis".

Vadovė kvietė visus prie vaišių stalo, kurį paruošė vyr. skautės židinitės "Vilija" sesės. Ačiū joms!

Naujai atgimusiam skautų vienetui linkime sėkmingų ir darbinių metų. Sueigos vyksta po šeštadieninės mokyklos pamokų.

Sesė Lilė

Knygos - geriausia dovana

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2002-uosius metus. Knygos yra išpraduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas-Administr.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
naujamam “Darbininkui”:
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

NAUJA
KUN. DR. A. PAŠKAUS
KNYGA

Šiais metais pasirodė nauja kun. Dr. Antano Paškaus knyga:

“Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save” (žiūr. ištraukas vedamajame str. psl. 3).

Tarp kitų dalykų knygoje analizuojama asmens savivertė, jos iškraipos bei psichologiniai jų ištaisymo būdai. Knyga turi 294 psl. Kaina 8 dol., įskaitant persiuntimą.

Knyga gaunama: “Darbininko” administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1351; taip pat “Draugo” administracijoje, 4545 W. 63 rd. St., Chicago, IL 60629, tel.: (773) 585-9500; taip pat LK Religinėje Šalpoje, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel.: (718) 647-2434; ir kreipiantis pas dr. Rožę Šomkaitę, 386 Hillside Pl. So. Orange, NJ, 07079, tel.: (973) 763-7622.

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.
U. S. Postage
PAID
BROOKLYN, N.Y.
Permit NO 5417